

Sellaista silloin

Syksyn muoti-ilmiöiksi ovat nousemassa stallarit eli stalinistit eli taistolaiset eli luokkakantaiset eli vähemmistökommunistit eli äkkiväärät - mitä kaikkia nimiä noilla 1970-luvun rakkailla lapsilla olikaan.

Ovat he olleet jonkin verran esillä aiemminkin, mutta yleensä sen verran itkua vääntäen, katuen ja hammasta kiristäen, että ovat herättäneet lähinnä sääliä. Aikansa uhrit, poloiset.

Nyt sen sijaan heitä käsitellään ajan hengen mukaisesti ilkeästi, ja vieläkin hurjemmin: pilkaten. Tähän mennessä stallareista on alkanut televisiosarja ja ilmestynyt Tampereen yliopiston lehdistöproffan Esko Salmisen kirja, jossa sanotaan, että 1970-luvun lehtimiehet luopuivat journalismista Neuvostoliiton hyväksi, ja Tampereen yliopisto oli tuon vallankumouksen kehto.

Varmaan vielä ennen joulua ehdimme nähdä ainakin tosi-tv-sarjan, jossa nykynuorisoa pannaan elämään taistolaiselämää ja sitä sitten näytetään kaikelle kansalle suorana lähetyksenä. Katsojat saavat äänestää interaktiivisilla digitaalitelevisioillaan, kuka ammutaan tai ilmiannetaan seuraavaksi.

Joo. Hyvähän se on nyt pilkata menneitä aikoja ja tapoja, kun ei enää ole Neuvostoliittoa eikä Kekkosta. Vaan eipä näkynyt eikä kuulunut näitä pilkkakirveitä silloin. Yhtä rähmällään olivat kuin muutkin, sillä kuri oli niihin aikoihin kova ja suomalaiset halusivat olla Neuvostoliiton mallioppilaita.

Ne olivat aikoja ne. Ellen väärin muista, muistuu mieleen eräskin kerta, kun Suomessa olisi haluttu korottaa viinan hintaa, jotta kansaa olisi saatu raitistumaan. Sepä vain ei käynytkään Bryss... siis Moskovalle, josta tuli tiukka direktiivi tai mikä nootti se oli, että viinan veroja pitää pikemminkin alentaa, koska heilläkin se on halpaa.

Taisipa käydä niinkin, että Euvostoliitto eiku Neuvostoliitto määräsi Suomen rajat avattaviksi liito-oraville, joita ei siihen mennessä ollut missään muualla kuin Itä-Euroopassa. Halusivat niitä myös Länsi-Euroopan vastuiksi - Suomen kautta tietysi. Laskivat, että ennen pitkää liito-orava tuhoaa koko kapitalismin.

Täällä kotimaassa oltiin siihen aikaan mielenkielinen. Erityisesti siinä puuhassa kunnostautui tämä presidentti Paavo Lip... oho, olipa tulla ihan väärin: Kekkonenhan se oli silloin presidenttinä, eikä edes tämä nykyinen Antero vaan senaikainen Urho. Se joka oli Kekkonen kanssa eri mieltä, sai kyllä kuulla kunniansa. Yhteisiä sotaharjoituksia puuhattiin ja Suomen liittymisestä Na... Varsovan liittoon supatettiin, joskin se julkisesti torjuttiin kerta toisensa perään.

Siis sellaista se oli silloin. Huvittavaltahan se nyt kuulostaa, mutta ei sille tohdittu siihen aikaan nauraa. On sentään hyvä, että enää ei ole sellaista. Nyt on tällaista. Ehkä tällekin vielä naureskellaan, kun televisiossa esitetään joskus 2020-luvulla hupasarjaa "Me eurot".

